

Eerste lijn: kortdurende interventie en bemiddeling (H002106)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0   **Studietijd** 90 u   **Contacturen** 30.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege	22.5 u
			werkcollege	7.5 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Buyse, Ann	PP05	Verantwoordelijk lesgever
------------	------	---------------------------

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de gedragswetenschappen (afstudeerrichting psychologie)	3	A
Master of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Eerstelijnszorg, transdiagnostisch werken, kortdurende behandeling, KOP-model, bemiddeling

Situering

- Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de volgende opleidingscompetenties:
- Gevorderd inzicht hebben in de begrippen en benaderingswijzen gehanteerd binnen de deelgebieden van de klinische psychologie
  - Beschikken over gespecialiseerde en gevorderdere inzichten met betrekking tot zowel kortdurende als meer gespecialiseerde klinisch-psychologische diagnostiek en interventies
  - Evidence-based handelen hanteren als basisuitgangspunt binnen het klinisch-psychologisch handelen
  - In staat om samen te werken in een multidisciplinaire omgeving
  - Hanteren van een ethisch-deontologische houding gebaseerd op een multiperspectivistische ingesteldheid
  - Inzicht hebben in de deontologische code van de klinisch psycholoog
  - Psychologische diagnostiek en interventies kunnen uitvoeren

Inhoud

- In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:
- In dit opleidingsonderdeel staat eerstelijnspsychologische zorg (ELP) centraal, met name kortdurende, toegankelijke en probleemoplossingsgerichte psychologische zorg aan patiënten of cliënt(systemen) met psychologische vragen en problemen. Het accent ligt daarbij op het verhogen van de autonomie en de zelfredzaamheid van de patiënt of het cliënt(systeem) in de context waarin hij of zij leeft. Deze zorg wordt verstrekt aan kinderen, adolescenten, volwassenen of ouderen met milde tot matige psychische klachten en meer specifiek aan kwetsbare groepen die op korte termijn psychologische hulp willen. ELP kan vanuit een mono- of multidisciplinaire context bijdragen aan het vroegtijdig opsporen en behandelen van psychologische problemen. Deze aanpak kan leiden tot een meer efficiënt aanbod van psychologische hulp in de gezondheidszorg.
  - Het opleidingsonderdeel omvat zowel theorie als practica in het hanteren van een

generalistisch eerstelijnspsychologisch denkkader. Verschillende modellen komen aan bod, onder meer het KOP-model bij volwassenen (Rijnders, Heene, Debruyne & Haeck, 2010, 2015). Dit model gaat ervan uit dat bepaalde klachten (K) het gevolg zijn van stressvolle omstandigheden (O) in combinatie met hoe de persoon daarmee omgaat (P). Op basis van deze kaders leren studenten op systematische wijze psychologische problemen analyseren en behandelmethoden en technieken kennen die effectieve kortdurende psychologische hulp kunnen bieden. Er wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijke onderbouwde assessment- en behandelmethoden met ruime aandacht voor evaluatie van de behandelresultaten en kwaliteitsbewaking. Het ELP-proces, niet-specifieke vaardigheden en transdiagnostische interventies (bv. interventies gericht op piekeren, assertiviteit, coping, zelfbeeld, emotieregulatie, relaxatie, problemen in de partnerrelatie, de werkrelatie, de opvoeding, functionele lichamelijke klachten, ...) komen aan bod. Specifieke aandacht gaat verder naar samenwerking met collega's binnen multidisciplinaire samenwerkingsverbanden (met speciale aandacht voor de samenwerking met de huisarts).

- Aan één vorm van ELP wordt extra aandacht besteed, met name aan bemiddeling. Bemiddeling is een maatschappelijke praktijk in ontwikkeling en sinds 2005 ook wettelijk geregeld. Een psycholoog/bemiddelaar helpt anderen onderhandelen over hun meningsverschil volgens een aantal basisprincipes, met name meervoudige partijdigheid (zie ook de opleidingsonderdelen interpersoonlijke modellen in de psychologie en assessment interpersoonlijke modellen), inhoudelijke neutraliteit, procesdirectiviteit, vertrouwelijkheid en vrijwillige toegang. Bemiddeling is niet enkel een methode van werken. Elke bemiddeling impliceert bepaalde filosofische, ethische, psychologische en pedagogische inzichten en uitgangspunten. De explicitering van deze inzichten en de ontwikkeling van een samenhangende theorievorming is noodzakelijk om de rol van de bemiddelaar te kunnen begrijpen en een coherente bemiddelingspraktijk te kunnen ontwikkelen.
- In het opleidingsonderdeel komt aan bod:
  - algemeen kader, geschiedenis van ELP, verschillende generalistische modellen (onder meer KOP en bemiddeling) en interdisciplinair samenwerken met onder meer de huisarts en juristen
  - Assessment, gebruik van vragenlijsten en screeningsinstrumenten in ELP, transdiagnostische visie, communiceren met en verslaggeving aan andere hulpverleners, evidence-based praktijk, oefeningen op indicatiestelling en vroegtijdige detectie.
  - Bevragen van klachten, omstandigheden en persoonlijke stijl, doelen bepalen voor interventie, bemiddeling, psycho-educatie, preventie, werken met patiënt- of cliëntssystemen.

Begincompetenties

Interpersoonlijke modellen in de psychologie, assessment interpersonal models

Eindcompetenties

- 1 Gevorderd inzicht hebben in de begrippen en benaderingswijzen gehanteerd binnen de eerstelijnspsychologische zorg en bemiddeling.
- 2 Beschikken over gespecialiseerde en gevorderdere inzichten met betrekking tot generalistische eerstelijnspsychologische diagnostiek, kortdurende interventies en bemiddeling.
- 3 Evidence-based handelen hanteren als basisuitgangspunt binnen eerstelijnspsychologische zorg en bemiddeling.
- 4 In staat om samen te werken in een multidisciplinaire omgeving binnen eerstelijnspsychologische zorg (onder meer met de huisarts) en bemiddeling (voornamelijk met juristen).
- 5 Hanteren van een ethisch-deontologische houding gebaseerd op een multiperspectivistische ingesteldheid, met name een generalistische houding binnen een transdiagnostisch kader in de eerstelijnspsychologische zorg en meervoudige partijdigheid binnen bemiddeling.
- 6 Inzicht hebben in de deontologische code van de eerstelijns psycholoog en bemiddelaar.
- 7 Eerstelijnspsychologische diagnostiek en interventies kunnen uitvoeren, onder meer via het KOP-model.
- 8 Interventies binnen bemiddeling kunnen uitvoeren.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, werkcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Response college

Leermateriaal

Capita selecta, slides

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Openboekexamen, werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

permanente evaluatie (5 punten)

- de 5 punten staan op taken en een werkstuk dat deels uitgewerkt wordt in de practica en deels in de theorielessen
- participatie in practica en deelname via de leerpaden is verplicht en afwezigheid wordt gesanctioneerd maar aanwezigheid staat niet op punten

Eindscoreberekening

De periodegebonden evaluatie telt mee voor 75 % en niet-periodegebonden evaluatie voor 25 %.

Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de verschillende onderdelen. Studenten kunnen voor dit opleidingsonderdeel enkel slagen wanneer ze voor alle onderdelen minimum 10/20 behalen.

Wanneer studenten voor minstens één van de onderdelen minder dan 10/20 behalen dan gelden onderstaande regels:

- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie een 8/20 of 9/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer, nl. 9/20.
- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer, nl. 7/20.